

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Jol'a si Dumineca.

Prețulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Anulu XLII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. correspondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 79.

Joi, 4 16 Octobre

1879.

Cu l-a Octobre stilu vechin 1879 s'a inceputu
nuu nou abonamentu la

„GAZETA TRANSILVANIEI“

penra cartalulu alu IV-lea 1879 cu conditiunile din
frantariu.

Rogamu pe domni uceia, alu carora abonamentu
expira cu 30 Sept. st. v. 1879, ca se grabesca cu re-
noirea lui, ca se li se pota tramite foi'a regulatu.

Domni noui abonanti sunt cu deosebire ro-
pati a ne tramite adresele dlora esacte, aretandu
si post'a cea mai aprupe de loculu, unde locuiescu.

Serisorile sunt a se adressa la Redactiunea
„Gazeti Transilvaniei“.

Esemplarie complete dela inceputulu
anulu se mai afla.

Brasiovu, 15/3 Octobre.

In Camer'a, in intrunirile publice si private
si in diuarele din Romani'a nu se mai vorbesce si
serie acuma altuceva decatu despre Evrei si despre
drepturile ce sunt a li se da seu a li se refusat.
Deca cei ce au stabilitu fatalulu articulu 44 la
mes'a cea verde a Congressulu dela Berlin au
arutu de scopu a invrajbi pe Romani intre sine
si tier'a loru cu puterile celelalte europene, apoi
au au potutu afla o cestiune mai potrivita ca aceea
a Evreilor.

Astadi se implinesce o septemana, de candu
s'a inceputu in Camera desbaterea asupra proie-
ctulu de revisuire alu delegatiloru, care este iden-
ticu cu acel'a alu guvernulu. In numerulu veni-
toriu vomu incepe publicarea unui estrasu din dis-
cursurile tienute cu ocaziunea acest'a. Cetindu-le
si vedindu incriminarile ce si le facu reciproc
cei din opozitiune cu cei din partid'a dela putere
este forte anevoie se 'ti formezi o parere obiectiva
despre ceea ce voiescu in adeveru unii si altii.
Opozitiunea imputa guvernulu si celoru ce 'lu sus-
tieniu, ca ar' cede unei presiuni sraine condusa
de Alianti'a israelita, periclitandu astfelu interes-
sele tieriei, ear' liberalii, cari sustieniu proiectulu gu-
vernulu acusa pe opozitionali, ca servescu numai
intereselorulu loru egoiste de partidu si se folosescu
de cestiunea de facia numai spre a ajunge la po-
tere.

Deca der' toti servescu intereselorulu straine si
celoru proprie egoistice, cine servesce marelui in-
teresu alu tieriei? Cine ar' poté de alta parte ad-
mite ca in sinulu guvernulu si intre reprezentantii
tieriei, intre cari se afla atati barbati distinsi prin
servitiile ce le-au adusu patriei si natiunei loru, nu
ar' esista si aperiatori ai intereselorulu tieriei? Cumu
s'ar' poté crede ca omeni cari au imbatrenitu lup-
tandu pentru binele si progressulu poporulu ro-
manu, ar' fi capabili de a uitá deodata totu tre-
cutulu loru si a se pune intr'o cestiune atatu de
grava ca aceea a impamentenirei Evreiloru pe par-
tea strainilorulu, a inamiciloru tierii?

El claru prin urmare, ca imputarile si acusalile
cu cari se regaléza vorbitorii din ambele tabere
sunt a se pune cea mai mare parte pe contulu
passiuniloru de partidu. Din nenorocire aceste se
manifestéza atatu de multu tocmái candu este
vorb'a de a feri tier'a de unu mare periculu ce-o
amenintia. Cu tote astea interesele tieriei nu au
reparu fara aperiatori, vocea loru se perde numai
cate odata intre strigarile tumultuóse ale comba-
tantilorulu esacerbati.

Ce este mai multu in interesulu tieriei, a face
ceea ce a propusu guvernulu in proiectulu seu seu
ceea ce cere opozitiunea? Eata intrébarea capitala
a momentulu dela care depindu tote celelalte. Ce-i
dreptu nici unu Romanu nu se poté entusiasma
pentru proiectulu guvernulu, elu este unu fetu alu
durei necesitati, face prea multe concessiuni decatu
ca se linisteasca pe deplinu pe Romani si prea
puține pentru ca se multiamésca pe Evrei, elu
este facutu, dupa insusi dis'a ministrilorulu, mai

multu spre a impacá mani'a poteriloru occidentale,
cari ceru nu numai recunóscerea principiulu con-
tinentu in art. 44 alu tractatulu dela Berlinu,
der' si aplicarea lui practica seu celu pučinu unu
inceputu de aplicare. Acestu inceputu sunt listele
compuse de guvernulu, cari contieniu o miia de nume.

Cei din opozitiune vinu si dicu: Nu e dreptu
ca tier'a s'ar' periclitá decá nu ar' implini cererea
aceea a mariloru puteri, proiectulu guvernulu nu
impaca pe nimenea, si e perniciosu pentru tieria,
listele prezentate sunt numai o favóre concessa unora,
prin urmare le respingemu. Facu bine cei ce vor-
bescu asia si nu voiescu se tiena conta de vointi'a
poteriloru?

Acést'a se va vedé in curéndu. Atitudinea pas-
siunata ce o observa inse opozitiunea in luptele
parlamentare nu este de asia ca se insufe mare
incredere si dá locu chiaru temerei ca ea urmaresce
alte scopuri. Peste puține dile se va fini discus-
siunea si pēna atunci se va lamuri situatiunea.
Nesce sgomote alarmante se latiescu de câteva dile,
ca guvernulu ar' cooperá c'unu comitetu de Evrei
care dispune peste mari sume. Cine poté crede unu
asemenea lucru? Vedemu cu ingrijire ca este in
jocu si man'a diplomatiei russesci, care voiesce se
restórne guvernulu actualu.

Cronic'a evenimentelorulu politice.

Diet'a din Budapést'a abia s'a constituitu si
earasi a fostu amanata pe doue septemani, pēna la
23 l.c. Inainte de acést'a diet'a a alesu
trei comisiuni, cari se desbata proie-
ctele prezentate de guvernulu si adeca comisiunea eco-
nomica, care se va ocupá cu proiectele apromise
economice, apoi o comisiunea pentru esaminarea
proiectulu asupra drepturiloru de cetatianu, si un'a
pentru apretierea proiectulu asupra administratiu-
nei Bosniei si a Herzegovinei.

Mai multa activitate desvólta acuma parlamen-
tulu din Vien'a. Diferitele partide s'au grupatu
s'au constituitu in cluburi si si-au alesu comite-
te insarcinate cu conducerea afacerilorulu loru. Doue
partide mari isi stau facia in facia in Reichsrath,
partid'a autonomistilorulu seu a
federalistilorulu, si partid'a celoru fideli constitutiunei
a nemtiloru decembristi. Partid'a
autonomistilorulu este compusa din clubulu partidei
conservátore austriace (Rechtspartei), clubulu Polo-
niloru si alu Cehiloru; ea este organizata pe bas'a
federalistica. Unu comitetu de 15 membri, câte 5
din fiecare clubu, va conduce afacerile partidei au-
tonomistilorulu, comitetulu e organizatu pe bas'a ega-
lei indreptatiri a celoru trei cluburi, pentru aceea
nu s'a alesu unu presidiu deosebitu, ci comitetulu
va fi presidatu de conducétorii celoru trei cluburi:
Comitele Hohenwart, cav. de Grocholski si Dr. Rieger,
cari voru alterná. Comi-
tetulu va elaborá unu statutulu, care va precisá tote
cestiunile in care autonomistii voru procede soli-
dariu.

Diuarulu „Osten“ afla ca partid'a autonomisti-
loru si-a asiguratu maioritaea in camer'a deputati-
loru. Clubulu Polonilorulu numera 57 membri la
cari se voru mai alaturá 4, voru avé asiader' 61
voturi, partid'a lui Hohentwart numera 56 membri
si mai astépta se sosésca 5, va dispune der' earasi
peste 61 voturi si clubulu boemu numera 54 de-
putati — ceea ce cu totulu dá 176 voturi, cari
impreuna cu cele 5 voturi ale ministrilorulu si alti
5 si 6 cari ieau o positiune centrala forméza o
majoritate destulu de impuitóre. Partid'a decem-
bristilorulu inca s'a constituitu si numera 161 vo-
turi, punctulu principalu alu programulu ei este a
nu lasá ca se se atace cumva constitutiunea.

Declaratiunea seu cumu 'i mai dicu protes-
tatiunea Cehiloru subscrisa de principi-
pele Carolu Schwarzenberg, de comitele Friedrich

Thun, de princ. M. Lobkowitz si de comitele Ru-
dolf Chotek au fostu prezentata si presidiulu came-
rei domniloru (Herrenhaus) unde i s'a datu cetire.
Ocaziunea acést'a a intrebuintiat'o betranulu cav.
de Schmerling spre a declará in numele
sořilorulu sei de principii ca aceea protestatiune ce-
hica este in contradicere cu legea fundamentala,
unde nu e verb'a de-o positiune deosebita auton-
oma a Boemie, si cu juramentulu ce l'au prestatu
nuntii domni pe constitutiune si ca prin urmare,
elu si consořii sei nu potu se dé acelei protesta-
tiuni nici o insemnatare practica si de dreptu. —
Schmerling si-a resbunatu óresi-cumu prin acést'a
in contra Cehiloru, cari prin opozitiunea si absti-
nenti'a loru au contribuitu multu la caderea siste-
mululu seu. Acuma Schmerling s'a pusu in frun-
tea decembristilorulu din cas'a domniloru spre a aperi
constitutiunea in contra atacurilorulu din partea au-
tonomista.

Mai tote foile maghiare au scrisu cu
ocaziunea repasirei comitelui Andrassy
câte unu articulu de fondu. „Pester Lloyd“ or-
ganulu comitelui, nu mai scie cumu se marésca
meritele maiestruulu seu. Dupa acést'a foi'a mo-
narchi'a se afla intr'o stare decadiuta si numai
Andrassy a redicat'o la rangulu unei adeverate
puteri mari (sic!) Meritululu seu este ca suntemu
astadi in strinsa legatura cu Germani'a si Angli'a...
Andrassy se întórce acuma ca cetatianu simplu in
patria, aci va prinde noua putere calcandu pe
pamentulu patriei, elu va cunóscé ca nicairi nu
se semte lips'a lui ca aci in patria care'lu astépta
cu braçiele deschise s. c. l. — „Ellenör“ organulu
lui Tisza dice: „Andrassy se întórce in patri'a
s'a ca unu beliduce victoriosu; si speramu ca
odihn'a 'i va face bine in tote privintiele. Nu
dorimu si nu speramu ca Andrassy va descinde
earasi pe aren'a luptelorulu dilnice, suntemu inse
siguri ca afaceri importante, privésca ele patri'a
seu monarchi'a, totdeauna ilu voru afla la loculu
actiunei. Petrecerea lui Andrassy in mediuloculu
nostru va chiarificá situatiunea parlamentara (cumu?)
si o urmare binecumentata a remanerei sale aci va fi,
ca ne vomu poté ocupá in tota linistea (?) cu re-
formele de cari are trebuintia tier'a“ — Opozitiu-
nalulu „Pesti Naplo“ dice: „Gresielele comitelui
Andrassy nu le mai poté face bune nici unu auto-
grafu regescu. Foile guvernamentale potu se'lu
redice acuma catu voru voi la ceriu: noi suntemu
barbati si intimpinamu pe comitele Andrassy c'unu
simplu: „Bine ai venitulu!“

Foile straine inca se ocupa cu retragerea co-
mitelului. Intre cele ce-i facu o critica mai aspra
este si „Republique Française“ care-i imputa ca
ar' fi contribuitu directu la vatamarea constitu-
tionalismulu in Austri'a — Democratii dela organ-
ulu lui Gambetta, nu sciu ce puçina valóre reala are
constitucionalismulu austro-ungaru asia cumu se prac-
tica elu astadi pentru popórele sale, si ce puçinu
liberalu este. — Mai multu le pare reu Prussilorulu
seu mai bine disu Bismarckianilorulu ca se retrage
comitele Andrassy, pe care ei poteau contá si care
era stéplulu amicitiei gróse a Austro-Ungariei
dualistice cu prussacii. „Nordd. allg. Ztg“ dá
espressiune dorerei ce-o semte asupra retragerei
amiculu celui „sinceru“ alu domnulu ei (Bismarck)
cu urmatórele cuvinte: „Ori catu de puternicu
s'ar' desvólta viitoriulu Austro-Ungariei, meritulu
lui Andrassy este si remane, ca a creatu bas'a, de unde
poté se procedá nou'a desvoltare. Acést'a basa
este relatiunea strinsa cu Germani'a portata de
increderea reciproca, ceea ce au consideratu intot-
deauna barbati nostri de statu, ca scopu finalu
alu miscarei de uniune germana: federatiunea
cu Austri'a in forma ce coresponde
astadi raporturilorulu de putere ale
ambelorulu state. Acestu scopu s'a potutu
realisá numai prin relatiunile intime ce au esistatu
intre Berlinu si Vien'a de candu a venitulu Andrassy

la ministeriul de externe. Mai departe dice că si Germani'a sperăza că activitatea lui Andrassy nu va fi inca încheiata în firm'a credintia, că elu, Andrassy, va remane întotdeauna si ori si unde paditoriul legaturei de amicitia a Germaniei cu Austri'a. — Limbajulu celu pórta diuarele oficióse prussiane dovedesce numai că principele Bismarck ar' fi voitu se mai tiena pe comitele Andrassy, dér' n'a potutu si că se teme că dupa retragerea s'a nu va mai aflá acelasiu „spriginu“ în cabinetulu dela Vien'a cá mai înainte.

Intr'aceea reactiunea inaintéza cu pasi rapedi în Germani'a. Partid'a conservátore cu care merge astadi cancelariulu germanu a castigau la alegerile pentru Camer'a prussiana cu 100 de locuri mai multe cá în 1877. Nationalii liberali si progressistii sunt batuti avédu laolalta numai vreo 250 deputati pre candu grupurile cconservátore au laolalta vreo 250 locuri. Conservatorii puri sunt dintre tóte grupurile cei mai numerosi.

Press'a russésca este fórte catranita asupra Austro-Ungariei, cu deosebire dela visit'a principelii Bismarck la Vien'a încóce. Diuarulu „St. Petersburgskija Viedomosti“ scrise înainte cu câteva dile unu articulu fulminantu intitulatu: „Problemele Austro-Ungariei în Orientu si rezultatele lor“, în care dice, că Russi'a nu póte fi nepasátore fačia de cele ce se petrecu în intrulu imperiului austro-ungaru, si fačia de asuprirea slaviloru, cu deosebire a celoru ortodocsi de cátra nemti si unguri, nu póte se privésca cu indiferentismu, că óre cele doue treimi de slavi din armat'a austro-ungara sunt amice séu inimice Russiei? „Nu mai puçinu însemnata este pentru noi — adauge numit'a fóia — întrebarea, că cine domnesce în peninsul'a balcanica: Turcii, Slavii séu Svabii si Maghiarii? Candu Austro-Ungari'a va pune man'a pe Belgradu si Cetinie, asia cumu a luat Seraievo si Mostar, atuuci nimenea nu-o va mai poté retiené dela infami'a, asi fundá poterea si în Bucuresci si Sofi'a si asi întinde apoi ghiarele lacome si dupa Salonichi, Filipopolu si Constantiopolu. Póte Russi'a se fla nepasátore fačia de tóte aceste. Acuma a sositu momentulu celu mai favorabilu pentru o lupta cu Austro-Ungaria. Dupa diece ani nu va fi asia. Atunci scólele polonese, maghiare si germane, diuarele, administratiunea, tribunalele, armarea generala s. a. isi voru fi facutu treb'a; atunci tóta junimea slava va fi entusiasmata pentru ideile Europei apusane în contra celoru ale Europei orientale, atunci prin conventiunile vamale, de drumu de feru, comerciale si în fine si prin cele politice Serbi'a, Muntenegrulu, Romani'a si Bulgaria si póte si Albani'a, Grecia, Macedoni'a si Rumeli'a voru fi strafornate într'unu feliu de partes annexae a monarchiei absburgice, în tieri vasale cu-o umbra de autonomia, cumu o are acumu Galiti'a si Croati'a; atunci se póte aratá, că Austro-Ungari'a este periculósa Russiei. Si óre domnitoriulu Carpatiloru nu domnesce strategicu peste siesurile Russiei de sudu? Balcanii nu se estindu pēna la Marea neagra si la Dunare, care se vérsa în Mare nu departe de Odess'a?“

„Si aceea se nu-o uitamu, că Austro-Ungari'a poternica va aflá la momentulu datu mai multi aliiati, cá Austri'a slaba de astadi. Intr'aceea Austro-Ungari'a este si adi sustienuta mai de tóta Europ'a apusana în faptele ei ofensive în Orientu si în resbelulu de exterminare celu pórta contra limbei si spiritulu slavicu în interiorulu imperiului. Cine din Europeanii apusani nu va ajutá Austro-Ungariei în contra Russiei? Ore va refúsá Angli'a acést'a aliantia? Séu póte Germani'a ori Françi'a ori Itali'a? Ore reminiscintiele anului 1812 se póta face imposibila o asemenea coalitiune? În idea ea esista deja astadi. Speramu inse, că Russi'a nu va lasá, cá lucrulu se ajunga asia departe. Russi'a va opri pe Austro-Ungari'a în „mersulu ei spre Orientu“, ea va întinde man'a de ajutoriu slavismulu austriacu, care e aprópe se se ineece, ea va spriginu independiati'a principatelor dela Dunare si din Balcani, va emancipá Bosni'a cea maltratata de sub Svabi si Maghiari si va constringe Europ'a occidentala, de a se margini la posesiunile sale istorice si etnografice si a lasá, cá Slavii se remana Slavi!“

Polonii, Russi'a si Germani'a.

De unu timpu încóce, de candu s'au convinsu adeca, că dela poteriile apusane nu mai potú asteptá nimic, Polonii facu politica mai practica. Ei nu

mai ambla cu idei estravagante, cá aceea a reintintiarei imediâte a regatulu polonu si incepu a se conformá durei realitati si a întielege situatiunea grava în care se afla acum polonismulu. Polonii incepu se cunósca acuma marile erori ale anteces-soriloru lor, cari în locu se se multiamésca cu constitutiunea frumósa, ce le-a fostu dat'o Tiarulu Russiei, au facutu revolutiune, care a adusu cu sine cassarea constitutiunei polóne, introducerea statutulu organicu dela 29 febr. 1832 si declararea Poloniei de provincia russésca. Totu mai multu terenu castiga la Polonii de astadi convictiunea că numai avendu-se bine cu Russi'a potú se 'si mai recastige macaru o parte din drepturile si libertatile perdute. S'a potutu observá cu oca-siunea resbelulu ultimú russo-turcescu, că Polonii nu mai erau fanaticii de mai înainte, cari numai în órb'a ura contra a totu ce e muscaleseu se créda a 'si aflá mantuirea. Polonii s'au portatu în 1877—8 multu mai moderatu decâtu chiaru Maghiarii, cari au facutu la 1849 mai puçina cunos-cintia cu generalulu Paskievici cá Polonii la 1831.

Nu de multu a aparutu în Paris o brosiura intitulata „la Russie ou la Prusse“, în care se dice că Poloni'a trebuie se se impace cu Prussi'a, spre a avé unu spriginu în contra Germaniei. În sensulu acést'a s'a mai scrisu si se scrie inca multu pentru aliantia Polonismulu cu Russismulu în contra Germaniei si Austriei. Într'altel serie organulu „Dziennik Poznanski“ într'unu articulu intitulatu „Russi'a si Poloni'a“, datatu dela 5 Octobré :

„Russi'a póte se contrasté mai cu succesu aliantiei germano-austriace indreptata în contra ei, déca ar' voi se se decida, a cassá domni'a functionarismulu care si-a atrasu atata ura în totu imperiulu, cu deosebire inse în Poloni'a — în tier'a, care léga pe Russi'a cu cealalta Europa.“ Articululu se ocupa apoi mai pe largu cu „desastrele diplomatice“ ale Russiei în Berlin, arata că Austri'a esercita mai multa domina asupra tieriloru Balcaniloru cá Russi'a si provóca pe Russi'a cá se 'si caute în isvórelé sale nedescavere interne potere spre a poté respinge atacurile din afara. „Déca Russi'a ar' vrea se se folosésca de tóte acele poteri, cari zacu neexploatate în pamentulu si în poporulu seu, atunci ar' poté contrastá cu in-drasnéla coalitiunei Germaniei cu Austri'a si ar' poté se se mesure cu mani'a Europei întregi. Înainte de tóte inse este de lipsa, cá Russi'a se între într'o legatura intimá cu Poloni'a, acestu „calcaiu Achillicu“ alu poterei russesci. — Foi'a bismarkiana „Nordd. allg. Ztg.“ citéza aceste din organulu polonu nu fara ingrigire si dice, că „Dziennik Poznanski“ este organulu nisuintieloru polone sustienute din partea russésca si franca-sa.

Selagiu 1 Octobré 1879.

În diu'a de 14 Septembé a. c. avuram în Basesci — în Bucurescii Selagiului, precum 'i dicu maghiarii cu-o ironia, amestecata cu parere de reu — o festivitate adevératu nationala cá si care nu vomu avé decâtu póte peste diecenie. Pré iubitulu deputatu alu Romaniloru Selagieni d. Georgiu Popu — ilu potemu numi asiá, pentru-cá e singurulu Romanu dintre deputatii Selagiului si singuru dintre acestia, care vorbesce în diet'a tieréi despre aceea ce ne apésa si dóre pre noi — espuse inaintea alegétoriloru sei coadunati cele petrecute în diet'a tieréi, motivandu-si tienti'a s'a fačia de légile aduse în sesiunea decursa. Cu asta oca-siune înainte de santirea frumósei sale case, amú poté dice palatu micu, care se se vérsi în aceeasi di, se decorá fic'a s'a Elen'a, cu crucea Elisabet'a si Romanii selagieni predara conducatoriulu loru în tóte luptele politice o adresa de multiamita si de aderintia.

Domnulu deputatu si luptatoriu neobositu pentru drepturi nationale se potú convinge chiaru si numai din numerulu celoru adunati în mani'a tempulu celui mai nefavoritatoriu, cátu respectu si cáta iubire nefaciara i pastreza lui Romanii din Selagiu, pentru servitiile sale însemnate aduse pe altariulu natiunei: organisandu, disciplinandu si conducédu de o parte corpulu reprezentantiloru romani în congregatiunile comitatense, insufietindu si incuragiandu pe alegétorii romani din cerculu Cehului astfelu, încátu contrariu acumu numai pe furisii se mai încérca candu si candu a se opune alegerei unui deputatu romanu si atacandu cu curagiu nealterabilu în diet'a tieréi ori-ce propunere si lege indreptata în contra natiunei romane. Tóta diu'a antecedenta, presér'a, nóptea si demanéti'a festivitatii soseau carutie cu stimatori ai dsale din tóte unghiurile Selagiului, a fostulu chiaru si din comitatulu Satumarelui. În mani'a cáiloru aprópe neamblavere si a ploiloru torentiale se adunara la 200

numai inteligenti, ér' poporulu inundase curtile cele spatios-ale celoru doue edificie.

La 9 óre dim. se celebrá de Rss. D. vicariu alu Silvaniei cu asistinti'a aloru doi preoti sant'a misa, la finea careia pontificantele tienú o vorbire petrundiátore despre caritatea crestinesca; descise apoi cu colorii viue suferintiele atasiloru romani luptatori pentru eliberarea din sclavi'a aprópe milenaria a crestiniiloru din Bulgari'a si pentru sant'a crucea cari fura raniti, si fara de sucursulu animiloru nobile espusi a cadé jertfa eroismulu loru si a nu-si mai vedé parintii, sociile si copilasii loru; trecú apoi la faptele umanitari indeplinite de Romanii de dincóce de Carpati si în speciu de locuitorii Basesciloru sub conducerea amabilei domnisióne Elen'a Popu, prin cari s'au legatu atâte rane si s'au stersu atâte lacrime; în fine adresandu-se cátra fragedu domnisióra, abia de 16 ani, care sta cu manisórelé increcisiaste si cu capulu plecatu în mediuloculu unui buchetu de domnisióre romane de etatea ei, i-laudá zelulu, cu care a alergatu cá o adevérata crestina întru sucursulu celoru nenorociti si suferindi, o admoniá, cá se asculte în decursulu vietiei sale totdeauna de vocea animei sale nobile, care vorbesce atátu de elocinte în favorulu celoru cercetati de sórtu si accentuandu onórea, care se face prin distinctiunea ei iturorú damelor romane din Selagiu, o decorá cu crucea Elisabet'a. Corulu poternicu condusu de parochulu Urministiulu. Ioanu Vasvari, intoná „Multi ani“ si cu acést'a actulu decorarei se finí.

Unu siru lungu de carutie duse multimea de óspeti dela biserica la pompós'a casa noua a dlui deputatu. Salanulu si incaperile laterale se implura numai de-cátu; recomendarile imprumutate se incepu, apoi se servi dejunulu. Dupa acesta se facú festani'a casei cu asistinti'a mai multoru preoti. Dupa finirea acestu actu religiosu d. deputatu merse în curte la poporu si de pe o tribuna aredicata spre acestu scopu vorbi între aplausele cele mai insufietite ale poporulu adunatu cam urmatoriele. Mai antaiu indegetá scopulu convocarei loru, apoi-descrise cu puçine dér' elocinte cuvinte nesuintiele romane multu tempu fora rezultatulu doritu ale Romaniloru din acestu cercu alegatoriu, de a si alege un deputatu romanu, caroru nisuintie cadíu victima în anul 1865 alegétoriu Teodoru Velle; trecú apoi la descrierea politice nefaste de astadi si la opoziitiunea Romaniloru facuta pe fačia si în vederea lumei, caracterisá cu puçine cuvinte nimerite cuvinte partidele politice de astadi si espuse cauzele pentru cari noi Romanii nu potemu se ajungemu în presintia la drepturile nóstre, vorbi despre interesele nóstre comune cu ale Unguriloru recunoscute cá atari si de acesti-a, cari inse nu potú fi inaintate, precum ar recere acést'a binele ambelorú natiuni, din cauza, cá conducétorii politice de astadi, în interesulu loru propriu nu lasa cá poporulu ungurescu se se trediesca din vanitatea nationala, în care 'lólégana dela 1848 încóce poetii si ómenii lui de statú, El pretindu dela noi în pretiulu contielegerei imprumutate limb' si nationalitatea nóstra; noi le dámu tóte, dér' aceste dóte nu; cá-ci fara de aceste dóte suntemu morti si apoi ce folosu pentru noi de ori-ce tocmeá. Atacá apoi cu cuvinte fulgerátorie pe aceia, cari din faptulu, cá noi nu lasamú de limb'a si nationalitatea nóstra, voiescu a demonstrá lumei, cá noi suntemu patrioti rei. Arata apoi diu fapte, cá Romanii si în tempurile celoru mai grele, mai injuste si tiranice impilari au fostu patrioti buni si si-au documentatu inbirta cátra acestu pamentu stramosiescu, si esprima speranti'a, cá Ungurii 'si voru veni în fire. În fine, motivandu-si tienti'a s'a fačia de legea despre introducerea limbéi maghiare în scólele populare nemaghiare, descrie urmarile daunóse ale acestei legi, cari lu-au indemnatu a se opune aducerei ei a iesi din siuulu partidei asianumite „independentá“. Nu uitá a face amintire aci de tienti'a corecta, démna de unu barbatu de statú, fačia de acestu proiectu de lege alu deputatulu Ludovicu Mocsáry, care dintre toti deputatii maghiari singuru avú curagiulu, de a spune conationaliloru sei adevérulu în fačia si de a se opune si elu la acestu proiectu de lege. Alegétorii la acést'a erupsera în strigate de „traiesca Mocsáry“, „tiena-lu Dumnedieu la multi ani“, „á aru fi toti asia de drepti, amú poté trai, cá fratii“, etc. Mai admoniá poporulu a respectá legea dejá adusa, esplicandu-i urmarile funeste, cari aru proveni de acolo, cá minoritatea nu s'ar supune maioritatii si s'ar' nisuf a delaturá ori-ce lege pre alt'a decâtu pe calea cea legala. Apoi isi finí vorbirea între aplausele multimei cu cuvintele venite din adénculu animei sale: „se traiésca natiunea romana!“

Dupa domnulu deputatu apare în mediuloculu poporulu Rss. D. Vicariu alu Silvaniei, se inaltia pe tribun'a improvisata si incepe a vorbi poporulu despre admirabil'a lucrana a providentiei Dumnediesci, care în timpurile cele mai grele n'a lasatu pe natiunea romana se piéra, ci tramitiendu barbatii cá óre-candu poporulu seu celui alesu, l'a mantuit prin faptele resolute, curagióse si întielepte ale acestorú. Demustra apoi necesitatea, cá poporulu voindu a scapá de reu, se-si recunósca adevératii sei binefacatori si se urmeze cu resolutiune si încredere conducerei acestorú. Arata má incolo din faptele trecutulu, cá stramosii nostri au incuragiatu totudeun'a cu veneratiune si iubire pe toti acei barbati ai sei, cari s'au luptatu pentru drepturile si binele seu. Vorbesce apoi între continue aplause ale poporulu de-

pe multe merite ale d-lui deputatu Georgiu Popu castigate in multe si crâncene lupte sustienute cu rara barbatia si abnegatiune pentru drepturile si binele poporului romanu in genere si pentru Romanii din Selagiu in specie. In fine adresandu-se câtra dlu deputatu le-rôga, cã se binevoiesca a primi adres'a inteligintiei si poporului romanu din Selagiu dreptu semnu de recunoscintia, multamita, iubire sincera si incredere nemarginita, cu cari armarese acestu poporu tôte intreprinderile totudeun'a fozdorie patriei si natiunei romane. Domnulu deputatu primî adres'a din manile Rss. D. vicariu, apoi suindu-se inca odata pe tribuna multiami emotiunatu pëna la lacrimi inteligintiei si poporului romanu pentru increderea pusa in nisuintele sale, dechiarã, cã acést'a incredere i potentiãza poteriile sudetesci si trupesci si-i redica curagiulu faãia de luptele nôue, cari-lu astépta, si in fine: „cã nu voiesce a traí, decãtu numai pëna candu vá poté fi folositoriu patriei si natiunei sale.“ Insufletirea erã generala, aplausele se continuara inca lungu tempu. Sub influinti'a acestui entusiasmu generalu se concipiã si se tramise deputatulu Ludovicu Mocsáry o telegrama, pre care o alaturu in traductiune romanescã d'impreuna cu adres'a Romaniloru din Selagiu.*)

Dupa ce se satisfac se simtinteloru religiöse, patriotice si natiunale, intrã corpulu in drepturile sale. Poporulu ospetatu cu liberalitate prin amiculu si parintele seu celu bonu incepù acele jocuri romanesci, la cari nu poti privi fara de admiratiune si fala natiunala. Pana-ce tienù petrecerea poporului se asternusera mesele pentru inteligintia, la cari se asiedara apröpe de 200 persöne. Toastele, unulu mai ingeniosu decãtu celalaltu, uu mai incetara pëna la redicarea meseloru. Dupa mésa 'si-luã inceputulu petrecerea secerimeii, joculu, care nu se fini pëna a dou'a di demaneti'a. Sub pauze ne incantara domnisiór'a casei esecutandù pe forte-piano mai multe piese romane, intre aceste in duetu cu dlu alrocãtu Suciu canteculu gintei latine; apoi totu domnisiór'a casei cu dsiór'a Vasvari si altele câte-va, pe cari nu sum dicitu a le poté numí, mai multe arie natiunale, cari fura spetricu secundate de cea mai mare parte a barbatiloru. Venitate ni voru remané inse doinele poporale nu numai canecile si produse cu desteritatea unui adevratu artistu de parochulu din Chili'a I. Nutiu.

Intre óspeti avuramu fericirea a salutã: pe presiedinze pensiunatu alu fostulu tribunalu din Bai'a-Mare, Stefanu Filipu cu familia, dóm'n'a si doue dragalasie fiice in flörea sãntii, de avocatulu Iosifu Popu cu famili'a, pe avocatulu Nilvanu cu dóm'n'a, pe I. Medanu din Siomeut'a si depuãtu Ales. Popu din Monasturu etc.; din comitatulu Satu-mariulu pe protopopulu Georgiu Marchisiu cu dóm'n'a, pe Iosifu Popu jude la judecatori'a singulara din Seini cu socia, pe parochii Nutiu cu fic'a sa si Erdéli, pe pretorele Stanu cu famili'a, pe profesorulu de teologia din Gherl'a Teodoru Andre; Din Selagiu pe Vasiliu Popu assesoru la scaunulu tribunalu cu soci'a, Todoru Nichitã esecutoru la tribunalulu regescu in Zelau cu dóm'n'a, pe protopopii Niceforu Osianu, Teodoru Popu, Laurentiu Cab'a, pe parochulu Ioanu Vasvári cu famili'a, soci'a si o ficã dragalasia, pe Ioanu Lenghelu cu dóm'n'a, pe Alesandru Costea cu soci'a etc., pe avocatulu Ioanu Coceanu cu dóm'n'a, avocatulu Ioanu Nichit'a si asia mai incolo pëna la 200. Festivitatea si petrecerea adevratu romanescã trecù cã unu visu dulce, dér' suvenirulu ei ni vá remané si animã multu tempu. Traiesca centrulu veneratiunei nôstre, Georgiu Popu!

Unu óspe.

Telegram'a câtra Mocsáry suna asa: „Préstimate Domnule Representantu! Din vorbirea de dare de séma tienuta in diu'a de astadi a domnului Georgiu Popu, deputatu alu cercului alegetoriu, Cehu, intieleseramu cu bucuria pe-trundiãtore, cã D-Vöstra, pré stimãte Domnule Deputatu, cu ocaziunea desbaterei proiectulu de lege pentru introducerea limbei maghiare cã studiu obligatu in scölele poporale ale natiunalitatiloru ati pasitu pentru aperiarea drepturiloru, cari forméza bas'a bunastarei patriei comune si a contielegerei natiunalitatiloru locuítore intr'insa, cu energia impregneã cu petrundere de barbatu de statu in contr'a torentelului, care a pornitu pe o cale atãtu de falsa. Alegetorii adunati in numeru de mai multe sute, primira acést'a scire intre strigate entusiastice de „se traiesca.“

„Barbatulu de statu conscientiosu 'si afla recompensatiunea sa cea mai linistitöre in insasi implinirea conscientiosã a datorintieloru sale câtra patri'a comuna si asia n'are trebuintia de láuda si recunoscintia; dér' fiindu-cã traimu intr'unu tempu cã acelu-a, in care interesele private, preocupatiunile personale si interesele politice cele mai egoistice se realiséza sub masc'a patriotismului; adevratulu patriotismu, celu liberu de totu egoismulu, e unu fenomenu raru si pentru aceea in interessulu bine priceputu alu statulu este datorintia patriotica a-lu recompensã prin recunoscintia. — Deci

déra noi, subscrisii algetori din cerculu Cehului, precum si mai multi alegetori din alte comitate, cari se afla de faãia si consentiescu cu noi, pentru aperiarea conscientiosã a drepturiloru tuturoru natiunalitatiloru din patri'a comuna si in deosebi a Romaniloru la tóta ocaziunea, Vi esprimemu, pre stimãte Domnule deputatu, aderinti'a nôstra cea mai intima si multiamit'a cea mai profunda. Primiti, pré stim. dle deputatu salutarea nôstra patriotica, cu care remanemu. — B a s e s c i 1879 Septembre 14.“

(Urméza o multime de subscrieri.)

Espositiunea de vinuri in Brasiovu.

I. In 7 si 8 Octobre st. n. Brasiovulu s'a bucuratu de o espositiune de vinuri curatu transilvanene, pe langa cari se espusera si unele din productele industriei provinciale, atãtu de puternica odiniöra in Orientulu Europei, care cu incetulu incepe a fi coplesita de concurenti'a esterna a Franãiei, Angliei si Germaniei. Nu voiu a cautã de astadata dupa causele, din care provinë acéstã stagnare me voiu ocupã aci numai de vinurile espuse, cu cari facui mai de apröpe cunoscintia, avëndu onörea de de a fi alesu membru alu Juriului.

Espositiunea se tienù in salele otelului Nr. 1 si, desi s'a facutu in scurtu tempu si cu puçine pregatiri, totusiu facea o buna impressiune asupra visitoriloru prin arangiammentulu seu cu gustu si buna ordine. Sal'a mica a Otelului contiëndé vinurile espuse in rëndu dupa firmele espunatoriloru, dupa locul productiunei si dupa soiù si colóre. La prim'a privire te susprindea elegant'a etichetare, form'a frumösa a sticlei si astuparea cea splendida si practica. Buteliile de vinuri franceze, spaniöle, italiene si germane nu sunt nicidecumu mai cu gustu montate si, ce se atinge de fluidulu celu contienu, acést'a se poté mesurã cu fruntea deschisa cu ori si care confrate strainu, provina elu din Iohannisberg dela Rinu, fia din Bordeaux, Champagne, Burgundi'a, de sub ceriulu celu caldu alu Spaniei, ori din Itali'a cea frumösa. Transilvani'a posede vinuri, cari odata devenindu cunoscute voru formã unu isvoru principalu alu avereii sale, o sperantia cu atãtu mai indreptatita, cu cãtu tocmai vieritulu la noi de vreo trei decenie incöce a trecut prin metamorföse si schimbari radicali, nu prin impulsulu guvernelorü et prin propri'a diligintia a vieriloru.

Cele d'antaie reforme radicali in vieritulu din Transilvani'a le introdusera doi barbati binemeritati, cari pe la anii cincidieci incepura a smulge viti'a antica de viia din radacini si a 'si plantã viile cu vitia importata din Portugali'a, Franãia si Germani'a dupa sistemele si disciplinele vieritulu modernu. Rislingulu, Tramin'a, Sauvignonulu, Medoculu, Muscatulu, Oporto etc. colonisti de ai lui Noe din tieri straine au inceputu de a-si uitã de antic'a loru patria si a produce sub dulcele ceriu alu Transilvaniei adeverate nectare. Ba unele vitie straine acclimatizate producu la noi vinu mai bonu, mai escelentu decatu in patria originala d. e. Rislingulu, Muscatulu, s. a. Altii imbarbatati de stralucitele rezultate ale acelor doi initiatori incepura de ai imitã si a-si „rigolã“ (ital: rigollare = regulã) viile si astadi Transilvani'a posedo o multime de pogöne de astfeliu de vii, cu numerarea carora adevoeie credu, cã se ocupa biroulu statisticu dela Budapest'a. Chiaru tiereni simpli incepura de a-si plantã viile cu Risling, Tramin'a s. a. a-si pune in rëndu dupa meridianu, adeca astfeliu cã umbr'a se nu cada de pe o vitia pe alt'a si strugurele se fia espusu cu totulu arsitiei sörelui spre a se poté cóce cu deseversire. Schimbarea radicala s'a aplicatu si la culesu, strugurii de unu soiù se punu laolalta si cei de o colóre inca se separéza. Dupa „sdromsitu“ (sdrobitu) se asiédia intr'unu vasu (cada) mare si aci remanu espusi sörelui pëna in momentulu, candu incepe a se produce fermentatiunea. Acést'a se face pentru cã prin procesulu fierberei unele corpuri aromatice ale strugurelui, cari sunt mai vërtosu localizate in cój'a lui, se fia mai bine estrase. Din vasulu in care au fostu espusi se ieau apoi si se tescuiescu. Astfeliu se scöte acuma deliciosulu nectariu prin multe locuri in Transilvani'a si meritulu introducerei acestei prime reforme binefacëtore este a domniloru br. Stefanu Kemény si Ionu Pageť, proprietari mari transilvaneni. Acesti Domni s'au prezentatu cu productele d-loru astfeliu manipulate pe la espositiunile universale europene si de repetite-ori au primitu vinurile dd-loru medali'a de auru la Paris, Vien'a si Londra.

Dupa astfeliu de pregatiri indelungate si dupa ce vinulu transilvanënu se facù bine cunoscutu si in tieri straine, isi tienù intrarea triumfala in orasiulu Brasiovu, cã aci in orientele celu mai estremu alu monarchiei se póta spune confratiloru din Romani'a: Nu amblati prin noue tieri si noue mari, candu tier'a vecina a Ardealului produce atâtea soiuri de vinurile, cele mai escelente. — Acést'a li se poté dice celu puçinu pëna atunci, pëna candu nu 'si voru cultivã viile si vinurile lorü in modu rationalu dupa metod'a cea mai noua.

Pe dealurile Muresiului, ale Tërnavelorü, ale Secasiului se producu vinuri, cari au unu renume vechiu, de esemplu cele de Santa Mari'a, Tieln'a, Micasasa, Ojdu, Siardu, Ohab'a, si Cutu, in Silvani'a Tasnadu si Silvasiu, dér' din nenorocire au remasu puçinu cunoscute si de aceea puçinu esportate. A cui e vina? Negresitu cã nu atata a producentiloru cãtu a guvernelorü, cu deosebire a guvernului „patrioticu“ de astadi. Cu tóta productivitatea cea mare a tieriei in vinuri bune si nobile nu posedemu inca nici in diu'a de astadi in tóta Transilvani'a o singura scöla de vieritu, nici o viia ori pivnitia de modelu sustienuta de regimü, in care si la care bietulu tieranu se póta invetiã a-si lucrã vii'a bine, a 'si manipulã vinulu dupa sistem'a noua, cã astfeliu, cele ce le-a veditu si esperiatu introducëndu-le in mosiea s'a, se póta castiga mai multu. La noi ce e dreptu se „maghiariséza“ dér' puçinu se lucréza, atãtu pentru ridicarea si nobilitarea productelorü, cãtu pentru usurarea esportulu si in multirea avereii concetationiloru, desi parale pentru esistinti'a statulu trebuiescu multe, imensu de multe. Cu puçina jertfa s'ar' poté redicã calitatea si cuantitatea viiloru in Transilvani'a; o lege, care se scütésca pe possessorii de vii nou regulate celu puçinu cumu scutesce pe possessorii caseloru din nou zidite pe tempu de diece ani de impositie, ar' contribui la infrumösetiarea regiunei vinuriloru in Transilvani'a astfeliu, cã multe dealuri cari acuma sunt sterpe s'ar' preface in vii frumöse si productive. Eata unu campu de activitate marétiã, ce stã de multu deschisu celoru dela guvernü, n'au decãtu se urmeze vechi'a admonitiune „Carpe diem.“

Dr. N.

D i v e r s e .

(Baronulu Henricu Carolu de Haymerle) — dela Kaunitz alu 16lea ministru de esterne austriacu este nascutu la 7 Decembre 1828 in Vien'a si se trage dintr'o familia germana de nobilu vechia boema, care in epoc'a lui Wallenstein 'si perdù nobilitatea, dér a castigat'o earasi dela imperatulu Carolu VI si a fostu mai tardin primita de imperatés'a Mari'a Teresi'a in statulu cavaleriloru boemi. Br. Haymerle si-a absolvatu studiile la Academi'a orientala, de unde a fostu tramisu la 1850 cã adiunctu de dragomanu la internuntiatu'r'a din Constantinopolu. La 1857 a fostu tramisu cã secretariu de legatiune la Aten'a, unde a functiunatu unu anu si jumetate cã insarcinatu de afaceri. La 1861 merse cã secretariu de legatiune la Dresd'a si in 1862 la ambasad'a presidiala a federatiunei germane in Francfurtu a. M., unde a functiunatu si pe timpulu congressulu princiaru. Dupa resbelulu germanodanesu Haymerle a fostu tramisu pe la finea anulu 1864 cã insarcinatu de afaceri la Copenhag'a, unde a remasu pëna la inceputulu anulu 1866. In 1866 a mersu cã consiliariu de legatiune earasi la Frankfurt a. M. si dupa disolverea dietei federale, a fostu chiamatu la negotiarile de pace dela Prag'a, la cari au luatü parte activa. Dupa acést'a a primitu misiunea pe cãtu de grea pe atãtu de delicata, de a incepe din nou, dupa incheierea pacii intre Austri'a si Russi'a, relatiunile cu Berlinulu. In Septembre 1866 a fostu numitu insarcinatu de afaceri interimisticu in Berlinu, unde a statu pëna la 1868. In anulu acést'a a fostu chiamatu de comitele Beust spre functiunare deosebita in ministeriulu de esterne la Vien'a. In curëndu inse a fostu stramutatu cã insarcinatu de afaceri la Constantinopolu, unde se aflã pe timpulu conflictulu greco-turcescu, si dupa calatori'a orientata a Imperatulu Franciscu-Iosifu, pe timpulu careia avù ocaziune a se distinge earasi, a fostu numitu in 1869 ambasadoru in Aten'a. Acolo a functiunatu pe timpulu candu a visitatu imperatulu pe regele Greciei, In 1872 a fostu numitu ambasadoru, in Haagã. In 1876 densulu care pëna aci a fostu numai cavaleru de Haymerle, a fostu inaltiatu la rangulu de baronu si in an. 1877 fù numitu ambasadoru la curtea italiana; totodata primü demnitatea de secretariu intimu.

* Adres'a o vomu publicã in numerulu venitoriu. Red.

In an. 1878 br. Haymerle a luat parte la desbaterile Congressului dela Berlinu cá alu treilea plenipotentiatu austriacu. Elu are se multiaméscá acést'a cariera rapede si stralucita numai talentului seu personalu si cunoscintieloru sale insemnate. Intre aceste este demnu de a fi amintita cu deosebire cunoscintia s'a extraordinara de limbi. Elu vorbesce pe lènga limb'a germana inca cea francesca, anglesa, italiana, turcésca, persica, arabica, grecésca, olandesa, danesa si au facutu studii adénci in sauscritu. Amabilitatea s'a in portare cu altii este pretutindeni laudata. Haymerle este dela crearea dualismului celu d'antaiu ministru de esterne nascutu austriacu. Soçi'a baronului Haymerle este o nascuta baronesa de Bernus din Frankfurt a. M. Dela ministrulu Kaunitz încóce Austri'a a avutu sub diferite titule urmatorii ministri de esterne (cancelari ai curtii si de statu, cancelari imperiali): Thugut, Lehrbach, Colloredo, Trautmannsdorff, Cobenzl, Stadion, Metternich, Fiquelmont, Wessenberg, Schwarzenberg, Buol, Rechberg, Mensdorff, Beust, Andrásy.

(Societatea pentru cultura Romanilor din Macedonia) s'a intrunitu, serie „Rom.“, luni la Universitate si si-au alesu comitetulu, compusu din 35 persóne. In acestu comitetu sunt Em. S. Metropolitulu primatu, Em. S. Episcopulu Dunarii de josu si Em. S'a Atanasie Episcopulu Rémnicului, dnii D. Ghic'a, C. A. Rosetti, D. Bratianu, I. Ghic'a, D. Sturdza, G. Chitiu, V. A. Urechia, C. Porumbaru etc. Parintele Chiriacu a cetitu o dare de séma despre rezultatele misiunii ce a indeplinitu in tíera; ds'a a anuntiatu cá a adunatu deja 60,000 cárti pe care le pune la dispositiunea comitetului acestei societati. In fine d. G. Chitiu presiedintele intrunirii a proclamatu societatea constituita si facéendu unu caldurosu apelu la membrii presenti i-a indemnatu se depuna totu zelulu intru sustinerea societatii, cáci multu potu puçini buni impreuna.

(O alta intrunire) avú locu in salónele societati „Concordia Romana“, cu scopu de a gasi mediulócele mai potrivite pentru incuragiarea comerçului si industriei nationale. Au luat cuventulu dnii T. Nic'a, G. Misailu; au aretatu cá natiunile agricole sunt silite de a fi tributare celoru industriale si au facutu apelu la toti de a cautá fiacare in cerculu activitatii sale, a incuragiá si sustiené pe comerciantii si industriarii romani. De façiá era unu publicu numerosu.

(Funcționarii romani din Basarabia) cari au remasu fara functiuni, dupa ce provinci'a acést'a a intratu in posesiunea Rusiloru, au capetatu unu protectoru in persón'a ministrului de interne Cogalniceanu, care intr'o circulara cátra toti prefectii din tíera le esplica situatiunea trista a aceloru functionari si-i invita, cá de câte ori se va ivi o vacantia in administrarea judetieloru se i se recomande totdeauna pentru posturile de ocupatu din fostii amployati ai Basarabiei, cari voru fi originari din acelu judetiu si curoscuti acolo.

(Casu de mórte.) In 8 l. c. a repausatu in Clusiu dómna Iosef'a Máczedonfy, veduv'a fericitului consiliariu reg. de comptabilitate Macedonfy, sócr'a consiliariului dela tribunalulu civilu din Clusiu A. Comanescu, in etate de 68 ani.

(Ofrande pentru Seghedinu.) D-nulu ministru presiedinte Tizza a impartasitu in camer'a deputatiloru, câte ofrandu si din care tieri au incursu pentru inundatii din Seghedinu si pentru timenturile inundate dela Tizza. Estragemu din acestea urmátóarele date: In ministeriulu de interne au incursu: In folosulu Seghedieniloru 1.905,800 fl., pentn Segedinu si giuru, 639,500 fl., in folosulu timenturiloru dela Tizza cu eschiderea Seghedinului 41,100 fl., pentru deosebite comune si scopuri speciale 36,300 fl. la olalta au incursu péna in lun'a lui Septembrie 2.622,700 fl. In sum'a acést'a nu suntu socotite ofrandele neincurse la regimu. Sum'a ofrandeloru s'a adunatu astfeiiu: dela membrii casei regesci au sositu 72,800 fl., dela armat'a comuna 5000 fl. din Ungari'a (respective din tierile corónei St. Stefanu inclusive Croati'a) cu ofrandele corpului oficeriloru de honved 872,800, fl. din cealalta parte a monarchiei 529,900 fl., din Bosni'a si Herzegovin'a 675, din Angli'a 144, 600 fl., din Belgi'a 31.800 fl., din Danemarc'a 700 fl., Franci'a 270,700 fl., din Greci'a 1700 fl., din Elveti'a 26,800 fl., din Tierile de josu 29,100 fl., din Germani'a 396,100 fl., din Russi'a 30,500 fl., din Itali'a 50,300 fl., din Portugali'a 1.300 fl., din Romani'a 37,000 fl., din Serbi'a 564 fl., din

Spani'a 1300 fl., din Turci'a 14.400 fl., din Ostindi'a 3100 fl., din Chin'a 4200 fl., din Persi'a 440 fl., din Egiptu 15,400 fl., din Tunis 1200 fl., din statele unite americane 63.100 fl., din Mexico 350 fl., din statele unite de Columbi'a 600 fl. din republica argentinic'a 1000 fl., din republica Nicaraguana 230 fl., din republica Uraguai 429 fl.

(Unulu care nu este indestulitu numai cu simpl'a recunoscintia.) Intre aceia, carora guvernulu ungrescu le-a esprimat recunoscintia din incidentulu catastrofei dela Seghedinu, se afla si unu tieranu din orasiulu de josu alu Seghedinului, care a fostu scapatu cu cinulu seu vieati'a mai multoru ómeni. Candu i s'a anuntiatu, cá si lui ia esprimatu stapanirea recunoscintia pentru portarea s'a, se fi disu cumu ne spune „P. Hirlap“: „Frumosu, fórte frumosu, dér' pe lènga recunoscintia trebuia se mai vina si o parechia de cisme de érna, cáci de aceste am tocmai mare lipsa.“

(De siépte-ori maritata.) Din Americ'a se anuntia mórtea unui anumitu Benjamin Abbot, care a fostu de doue ori insuratu, a caruia nevasta inse devine prin mórtea s'a a siéptea-óra veduva. La nunt'a ei ultima cu Abbot a fostu de 82 de ani, mirele de atunci de 78. Ea si-a inceputu vieati'a cá Miss Williams si a primitu si depusu dupa aceea urmátóarele nume: dómna Traux, dn'a Riggs, dn'a Farrov, dn'a Wallace, dn'a Barry si dn'a Pratt. Basandu-se pe unu visu ce l'a avutu veduv'a Abbot astépta acuma se-i via alu optulea soçiú.

(Necrologu.) In 5 a. l. c. a incetatu din vie'tia M. O. D. Ioanu Silasi, parochulu San-Miclausului si protopopulu gr. cath. alu Buzei dupa unu morbu de vre-o 4 septemani, in etate de 75 ani, in alu 50-lea anu alu preutiei, tocmá precandu se ocupá cu ide'a de a'si serbá iubibileulu de aurulu alu preutiei. Ceremoni'a funebrele s'a facutu la 7. a. l. c. sub pontificarea Redss. d. Demetriu Coroianu, canonicu din Gherla, cu asistarea aloru 10 preuti, intre cari protopopulu Secului d, I. Filipanu si profesorii preparandiali diu Gherl'a Porde si Borgovanu in façi'a unei adunari numerose de poporu — din San-Miclausiu si giuru. Repausatulu a fostu unu barbatu fórte zelosu péna la capetulu vietiei sale, stimatu si iubitu de toti cáti l'au cunoscutu. Preutu harnicu, „parinte“ in intielesulu adeveratu alu cuventulu nu numai credintiosiloru sei, ci pentru toti crestinii (óra deosebire de confesiiune si nationalitate) din intregu timentulu acel'a! — Nu érá omu, fia fostu poporanu de alu seu séu strainu, pentru care se nu fi avutu betranulu si venerabilulu „mosiu“ dela San-Miclausiu unu cuventu bunu séu unu sfatu parintescu! Relatiuniile sale si cu preutii subalterni au fostu dintre cele mai bune. Totu asi'a a statu si façiá cu superiorii sei incependu dela neuitatulu episcopu Alexi (cu carele s'a si incuscritu) pána la cestu actualu. Toti l'au iubitu si stimatu! Dér' cea mai frumósa trasura din caracterulu

neuitatulu Silasi a fostu fora indoéla ajutorirea cu consiliu si cu fapta (cu pung'a) a studintiloru miseri, cu cari se mandra repausatulu cá si cu proprii sei fii. Preste feriele de véa nu mergeai odata laSan-Miclausiu, se nu fi datu acóló prestu vre-unu studinte, care petreceá fora genare cu septemane si lunele la més'a betrénului protopopu. Elu a lasatu imeretulu seu pe fiulu seu Alesandru protop. Bistritiei cu soçi'a sa Julian'a (nascuta Alesi, nepóta a neuitatulu episcopu acelasi nume,) cu pruncii loru Aureli'a, Sandru si Elena cari ilu gelescu impreuna cu numerosii sei consangueni, o popórenii si tóte cunoscutii sei. Fia-i tiern'a usióra si nemori'a binecuvantata!

V. Gr. B.

Subsemnatii facu prin acést'a cunoscutu onoratiloru musterii si onor. publicu, cá si-au asortatu

Magazinulu de haine barbatesci Strad'a Vamei Nr. 12.

cu cele mai moderne si cele mai fine materii noue pentru haine de tómná si de érna din fabricele interióre si esterióre si se recomanda cu confectionarea prompta de totu felulu de haine barbatesci, cu pretiurile cele mai moderate. Costume de tómná dela 25 fl. in susu.

Cu tóta stim'a

A. SCHWARZE & BARTHA.

-10

Se primescu

doi tineri bine crescuti cu celu mai pucinu patu clase elementare, cá

invatiacei de negutiatoria

3—3

la

BUCURU POPOVICIU IN HATIEGU.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 14 Octobre st. n. 1879.

5 ⁰ / ₀ Rent'a charthia (Metalliques) . . .	68.60	Oblig. rurali ungare . . .	89.7
5 ⁰ / ₀ Rent'a-argintu (imprumutu nationalu). . .	69.70	„ „ Banat-Timis. . .	88.-
Losurile din 1860 . . .	126 25	„ „ transilvane. . .	86.25
Actiunilebancei nation. . .	836.--	„ „ croato-slav. . .	89.-
„ instit. de creditu . . .	255.50	Argintulu in marfuri . . .	—
Londr'a, 3 luni. . .	117.30	Galbini imperatesci . . .	5.58
		Napoleond'ori . . .	9.38
		Marci 100 imp. germ. . .	57.8

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu

Deschidere de Magazin!

Preferinti'a generala de care se bucura masinele nóstre de cusutu originale prin bunatatea, soliditatea si poterea loru de productiune, ne-a indemnatu de-a infintiá depositu proprii in cele mai multe orasie mai mari din Europ'a si deórece si in Transilvani'a cautarea masineloru nóstre totu mai multu cresce, amu deschisu si in Brasiovu o filiala propria, spre a satisfacé atátu recerintieloru acestei active si industriale pietie, precumu si de a poté servi mai lesne si mai curéendu localitatile din provincia. Aducemu dér' la cunoscintia onor. publicu, cá

Depositulu generalu alu masineloru nóstre de cusutu originale

se afla in

Brasiovu, numai strad'a Caldarariloru Nr. 54!

si cá masinele nóstre se vendu

sub deplin'a garantia cu pretiurile de fabrica si sub conditiuni de plata usurate (in rate)

THE SINGER MANUFACTURING Co., Newyork
G. Neidlinger.

Alte magazine in Ungari'a sunt in Pest'a, Bud'a, Debreczin si Seghedin.